

Handläggningstider vid polisanmäld barnmisshandel

Inledning

I december 1998 tillsatte regeringen en kommitté med uppdrag att utreda frågan om barnmisshandel och därmed sammanhängande frågor. På uppdrag av kommittén har Brottsförebyggande rådet (BRÅ) gjort en kartläggning och analys av handläggningstiderna för polisanmäld barnmisshandel inom polis- och åklagarväsendet. Arbetet har genomförts under knappt två månader, vilket innebär att undersökningen är begränsad till data som gått att få fram på kort tid. Studien kan därför ses som ett underlag för att kunna gå vidare med mer inträngande analyser.

Syftet med undersökningen är att kartlägga handläggningstiderna för polisanmälda fall av barnmisshandel. Målsättningen med kartläggningen har varit att denna skall utgöra ett underlag för beslut om åtgärder som syftar till att korta ned handläggningstiderna för polisanmäld barnmisshandel. Strategin för att uppnå denna målsättning har dels varit att analysera olikheter i handläggningstider mellan brott med olika egenskaper och dels att göra jämförelser mellan handläggningstiderna vid olika polismyndigheter.

Den sistnämnda infallsvinkeln, en jämförelse mellan polismyndigheterna, ger möjligheter att identifiera vilka arbetsmetoder som används vid myndigheter där handläggningstiderna är korta. Om vissa polismyndigheter utreder fall av barnmisshandel relativt snabbt, och med gott resultat, torde deras metoder och arbetssätt kunna användas även av andra. Det sista steget i en sådan analys, att identifiera arbetsmetoderna, har inte kunnat göras inom ramen för denna undersökning. Motivet med den förstnämnda infallsvinkeln, att identifiera olika egenskaper hos brotten som påverkar handläggningstiderna, är att det kan vara mer angeläget att satsa resurser på att korta ned handläggningstiderna för de brott som tar lång tid att utreda än att göra generella resursinsatser.

Eftersom syftet med undersökningen är att ge underlag för att kunna förkorta handläggningstiderna har den fokuserats på hanteringen av anmälningarna 1996/1997. Eventuella förslag till förbättringar måste ju utgå från den situation som för närvarande råder. Materialet för 1990/1991, som alltså har mer historiskt intresse, används främst för att belysa eventuella skillnader mellan de två tidsperioderna.

Data och metod

Med barnmisshandel avses i denna studie att ett barn under 15 år har blivit misshandlad av en för offret bekant man eller kvinna över 20 år. Offer och gärningsman räknas som bekanta i de fall de är bekanta med varandra

mer än till namn eller utseende.¹ Utgångspunkten för datamaterialet är de barnmisshandelsbrott som anmäldes åren 1990/1991 respektive 1996/1997. Datamaterialet för åren 1996/1997 består av 2 058 fall där det finns en skäligen misstänkt gärningsman, medan materialet för åren 1990/1991 med motsvarande begränsning består av 1299 fall. Materialen innehåller uppgifter om gärningsmannen (kön, ålder och födelseland), brottet (offrets ålderskategori, om brottet skett utomhus eller inomhus och om misshandeln varit grov eller annan), samt datum för polisanmälan, datum för åklagarinträde, datum då förundersökningen redovisas för åklagare, datum då åklagaren fattar beslut och vilken grund beslutet fattats på. Analyserna har även kompletterats med ett mindre antal intervjuer med polisutredare och åklagare som utrett barnmisshandel i Stockholmsregionen.

Antalet fall i undersökningen är tillsammans betydligt färre än de officiella siffrorna för polisanmäld barnmisshandel. Detta beror i huvudsak på tre saker: (1) I den officiella statistiken ingår även gärningsmän under 20 år, bråk mellan ungdomar under skoltid står för en stor del av den kraftiga ökningen av misshandel mot barn under 15 år under 1990-talets första hälft. (2) Den officiella statistiken innehåller *samtliga* polisanmälda fall av barnmisshandel (alltså även de fall där ingen skäligen misstänkt gärningsman finns). (3) Materialet för denna studie har lagts upp så att det för varje fall endast finns en gärningsman. Om ett barn har blivit misshandlad av två gärningsmän och händelsen är anmäld vid ett och samma tillfälle (en anmälan) räknas den som två fall. Om en gärningsman är misstänkt för flera brott och dessa har anmälts vid ett och samma tillfälle, räknas dessa händelser som ett fall. Således finns maximalt en *handläggningstid* per anmälan och gärningsman.

Brotten och gärningsmännen

Grov misshandel (3 kap. 6 § i Brottsbalken) är betydligt mer ovanligt än annan misshandel (3 kap. 5 § i Brottsbalken). De grova brotten utgör 5 procent, dvs. 95 fall av totalt 2058. Det vanligaste är att brottet begåtts inomhus (84%). Våld mot barn mellan 7 och 14 år utgör 70% av fallen.

Tabell 1. Fördelning inom olika brottstyper för polisanmälda fall av barnmisshandel 1996 och 1997.

Brottsplats	N	Andel
Utomhus	333	16,2%
Inomhus	1725	83,8%
Totalt	2058	100%

Typ av misshandel	N	Andel
Annan misshandel	1963	95,4%
Grov misshandel	95	4,6%
Totalt	2058	100%

Offrets ålder	N	Andel
Barn 0-6 år	628	30,5%
Barn 7-14 år	1430	69,5%
Totalt	2058	100%

Antal brott/anmälan	N	Andel
Ett brott	1459	70,9%
Flera brott	599	29,1%
Totalt	2058	100%

¹ Även de fall där offret själv tagit aktiv kontakt med gärningsmannen eller gemensamt med denne åkt bil, gått till bostad eller annat mål räknas som "bekant med offret". Se SCB (1994) *Kodning av brott*.

Gärningsmannen är oftast en man (74%).² Majoriteten (73%) befinner sig i en ålder kring medelåldern för Sveriges befolkning (30-50 år), alltså i de åldrar tyngdpunkten för föräldrar med barn under 15 år ligger. Vanligast är att gärningsmannen är svensk. Drygt en tredjedel är födda utomlands. Av gärningsmännen med utländsk härkomst kommer 34% från Mellanöstern (12% av samtliga).³

Knappt var tredje anmält fall (29%) har lett till att gärningsmannen kan sägas vara bunden till brottet, det vill säga ärendet har lett till åtal, att strafföreläggande har utfärdats och godkänts eller att åtalsunderlåtelse har meddelats.⁴ I 23% av fallen har åklagaren beslutat att väcka åtal. Påfallande ofta (63% av fallen) har brott ej gått att styrka. Endast 40 fall (2%) har lagts ned på grund av att gärningen ej betraktats som ett brott eller den misstänkte befunnits oskyldig. 114 fall (6%) har lagts ner av annan anledning. Andel fall som lett till att en gärningsman bundits till brottet är något mindre 1996/1997 jämfört med 1990/1991 då detta skedde i drygt vart tredje fall och 28% resulterade i att åklagaren väckte åtal.

Att mäta handläggningstiden

Med handläggningstiden avses tiden från det datum brottet polisanmälts till det datum då åklagaren fattar beslut. *Den totala handläggningstiden* (T) består emellertid av flera delar där polis och åklagare kan sägas vara "ansvariga" för olika delar. Deltiderna bygger på fyra datum: Datum för polisanmälan, datum för åklagarinträde, datum för redovisning för åklagare samt datum då åklagaren fattar beslut

Väntetiden (V). Tiden från anmälningsdatum till datum för åklagarinträde används som ett mått på hur länge ett ärende har legat och väntat på att en förundersökningsledare utses.⁵

Förundersökningstiden (F). Tiden från datum för åklagarinträde till datum för redovisning för åklagare kan sägas mäta hur lång tid det tagit för polisen att utreda brottet, det vill säga bedriva förundersökningen.

Tid för åklagarbeslut (Å). Tiden från datum för redovisning för åklagare till det datum då åklagaren fattar beslut mäter hur lång tid det har tagit för åklagaren att fatta beslut (åklagarbeslut).

Medan väntetiden och tiden för förundersökning främst påverkas av polisens arbetsmetoder och resurser samt omständigheter kring brottet, torde tiden för åklagarbeslut påverkas av resurser, belastning och arbetsmetoder inom åklagarväsendet.

---

² Andelen kvinnor är dock högre för barnmisshandel (26%) än för våldsbrott (Brb 3:1-3, 3:5 och 3:6) generellt (10%).

³ Till Mellanöstern räknas Iran, Irak, Kuwait, Afghanistan, Yemen, Saudiarabien, Jordanien, Syrien och Libanon.

⁴ Beslut om åtalsunderlåtelse med stöd av RB 20:7 samt RB 23:4a med hänvisning till RB 20:7 är mest frekvent.

⁵ Att åklagarinträde inte skett betyder inte nödvändigtvis att ärendet bara legat på ett bord och väntat. Polisen kan ha arbetat med ärendet innan åklagaren har trätt in. Även om väntetiden definierad på detta sätt därmed inte exakt avspeglar tiden tills förundersökningen tar sin början, torde den ändå utgöra ett bra mått på tiden tills ärendet på ett mer avgörande sätt börjar utredas. En förundersökning som avser brott mot kap 3 och 4 i Brottsbalken med ett offer under 15 år skall ledas av åklagare. I materialet har förundersökningsledaren i 9 fall av 10 varit en åklagare.

Den genomsnittliga handläggningstiden i riket och genomsnittet för deltiderna, som presenteras löpande i texten i form av medelvärden, baseras på de 1351 fall som har uppgifter om *samtliga* deltider (66% av fallen). I 707 fall (34%) saknas uppgifter om datum för åklagarinträde och/eller datum för redovisning för åklagare varför deltiderna för dessa fall inte går att beräkna. I sambandsanalyser och tabeller för länsskillnader baseras dock den genomsnittliga handläggningstiden och de genomsnittliga deltiderna på *maximalt* antal fall där uppgift för aktuell deltid finns. Vissa variationer för de genomsnittliga handläggningstiderna och deltiderna förekommer således.

Resultat

I genomsnitt (för hela riket) tar det 151 dagar att handlägga ett fall av barnmisshandel (1996/1997). Motsvarande tid åren 1990/1991 var 118 dagar. Handläggningen av barnmisshandelsfall gick alltså ungefär en månad snabbare i början av 1990-talet. Den genomsnittliga handläggningstiden för barnmisshandelsfall 1996/1997 kan också jämföras med genomsnittet för samtliga misshandelsfall med skäligen misstänkt gärningsman år 1996. I genomsnitt tog det drygt tre och en halv månad (104 dagar) från det att ett fall av misshandel (Brb 3:5 och 3:6) anmäldes till polisen till det att åklagaren fattade beslut. Genomsnittet för samtliga brott var något lägre (96 dagar).⁶ Handläggningstiden för ett barnmisshandelsfall är således i genomsnitt en och en halv månad längre än för misshandelsfall generellt.

Studien visar att det i barnmisshandelsärendena endast föreligger måttliga skillnader i den totala handläggningstiden (T) beroende på brottets art. Olikheter i gärningsmannens kön, ålder och födelse-land genererar inga skillnader, varken för handläggningstiden totalt sett eller deltiderna. De största skillnaderna framkommer i den genomsnittliga väntetiden (V) beroende på om brottet bedömts som grovt eller ej. Skillnaderna i väntetid beror på att de grövre fallen ges högre prioritet, vilket medför att en åklagare snabbare utses. Att brottets art i stort sett saknar betydelse för handläggningstiderna har också i viss mån bekräftats av intervjuer. Intervjuade polisutredare upplever inte att brottets egenskaper har någon avgörande betydelse för om en utredning går fort eller långsamt. Det man ser som ett problem är att ärendena ligger för länge (lång väntetid) innan förundersökningen påbörjas. När den väl har påbörjats anser man att arbetet går ganska fort. Samtidigt visar materialet (tabell 2) att väntetiden endast utgör knappt 20 procent av den totala handläggningstiden 1996/1997. Förundersökningen är de facto den deltid som utgör störst del av tiden (drygt 60%).

Tabell 2. Riksgenomsnitt i handläggningstid och deltider för där datum för beräkning av samtliga deltider funnits tillgängliga 1996/1997 respektive 1990/1991.

N=1351	1996/1997	Andel
Väntetid (V)	27 dagar	18%
Förundersökningstid (F)	97 dagar	64%
Åklagarbeslut (Å)	27 dagar	18%
Total handläggningstid (T)	151 dagar	100%

N=799	1990/1991	Andel
Väntetid (V)	34 dagar	29%
Förundersökningstid (F)	63 dagar	53%
Åklagarbeslut (Å)	21 dagar	18%
Total handläggningstid (T)	118 dagar	100%

⁶ Uppgifterna (som baseras på handläggningstiden för samtliga misshandelsfall oavsett offrets ålder) är framtagna av Riksåklagaren, men korrigerade utifrån att materialet i denna studie endast omfattar de fall som haft en handläggningstid på 18 månader eller kortare.

Väntetiden utgör alltså en relativt liten del av den totala handläggningstiden. Trots att det naturligtvis alltid är angeläget att korta ned denna, är inte vinsterna med detta så stora sett till den totala handläggningstiden. Man måste också vara medveten om att en förkortning av väntetiderna handlar om en ökad prioritering på dessa brott. Jämförelser med handläggningstider vid barnmisshandel åren 1990/1991 visar att prioriteringen av barnmisshandelsbrott ökat, väntetiderna har kortats ned sedan dess.

Skillnader mellan olika länspolismyndigheter

Skillnaderna i handläggningstiden (T) mellan de olika länspolismyndigheterna är stora (tabell 3). Kortast genomsnittlig handläggningstid har Värmlands och Kalmar län. Stockholms län har längst handläggningstider (186 dagar per fall) tätt följt av Hallands och Göteborg och Bohus länspolismyndigheter (179 resp 178 dagar). Anmärkningsvärt är att Skånes länspolismyndighet, med Sveriges tredje största stad, en relativt hög brottslighet totalt och många fall av barnmisshandel, har förhållandevis korta handläggningstider (124 dagar).⁷ Generellt finns en tendens till att handläggningstiderna är längre ju högre tätortsgrad länet har.

Tabell 3. Genomsnittlig handläggningstid (T) för polisanmälda fall av barnmisshandel vid länspolismyndigheterna 1996/1997. Rangordnat efter genomsnittlig handläggningstid.

Placering	Länspolismyndighet	Handläggningstid	Antal fall
1	Värmland	88	53
2	Kalmar	94	66
3	Gävleborg	100	96
4	Örebro	106	62
5	Blekinge	109	19
5	Kronoberg	109	23
7	Visby	110	18
8	Norrboten	121	42
9	Skåne	124	334
10	Uppsala	125	50
11	Östergötland	130	113
12	Södermanland	132	67
13	Västernorrland	133	69
14	Jämtland	134	21
15	Jönköping	137	36
15	Älvsborg	137	100
17	Skaraborg	142	65
18	Dalarna	160	75
19	Västerbotten	166	63
20	Västmanland	176	58
21	Göteborg och Bohus	178	115
22	Halland	179	19
23	Stockholm	186	494
	Hela riket	145	2058

Ett ärende ligger i genomsnitt hos polisen i 27 dagar innan en åklagare utses som förundersökningsledare.⁸ Polismyndigheter med hög belastning (i form av anmälda fall av barnmisshandel) tenderar att ha

⁷ Det ska även noteras att Hallands länspolismyndighet har ett fall med en handläggningstid på 389 dagar, något som påverkar medelvärdet kraftigt eftersom länet under 1996/1997 endast har haft 19 fall av barnmisshandel. Om man räknar bort det fallet får Halland en genomsnittlig handläggningstid på 166 dagar.

⁸ 1990/1991 var väntetiden (V) 34 dagar.

genomsnittligt längre väntetider (V). Detta resultat tyder på att det kan finnas tidsmässiga vinster i att se över fördelningen av landets resurser för att utreda barnmisshandel. Dessa utredningar fordrar ofta en viss specialkompetens, varför det i tidshänseende skulle vara fördelaktigt att fördela landets totala resurs av kompetens proportionellt mot länsmyndigheternas belastning vad gäller barnmisshandel. Denna kompetensfördelning skulle exempelvis kunna genomföras med hjälp av utbildningsinsatser i de olika länen.

Däremot saknas samband mellan belastningen och tiden för att genomföra förundersökningen (F). Detta resultat kan grovt sett kommenteras så, att när väl förundersökningen påbörjats så ges denna typ av ärenden viss prioritet. I genomsnitt för landet tar en förundersökning hos polisen 97 dagar (åren 1996/1997), motsvarande tid åren 1990/1991 var 63 dagar.

Tabell 4. Genomsnittlig väntetid (V) för polisanmälda fall av barnmisshandel vid länspolismyndigheterna 1996/1997. Rangordnat efter genomsnittlig väntetid.

Placering	Länspolismyndighet	Väntetid	Antal fall
1	Gävleborg	15	78
2	Södermanland	20	62
3	Örebro	24	53
4	Kalmar	25	47
4	Östergötland	25	73
6	Skåne	26	259
6	Västernorrland	26	49
8	Västmanland	29	50
8	Västerbotten	29	56
10	Skaraborg	32	41
11	Uppsala	34	41
12	Göteborg och Bohus	44	92
12	Älvsborg	44	74
14	Stockholm	47	383
15	Värmland	50	42
15	Kronoberg	50	17
17	Dalarna	52	61
17	Jämtland	52	16
19	Visby	57	14
20	Norrbotten	58	37
21	Jönköping	70	28
22	Halland	71	13
23	Blekinge	100	11
	Hela riket	37	1607

Tabell 5. Genomsnittlig tid för förundersökning (F) vid polisanmälda fall av barnmisshandel vid länspolismyndigheterna 1996/1997. Rangordnat efter genomsnittlig tid för förundersökning.

Placering	Länspolismyndighet	Förundersökningstid	Antal fall
1	Värmland	40	44
2	Kronoberg	50	14
2	Norrbottn	50	33
4	Blekinge	58	11
5	Visby	63	12
6	Örebro	69	53
7	Jönköping	71	24
8	Kalmar	72	59
9	Gävleborg	75	86
10	Södermanland	83	59
11	Skåne	90	252
12	Älvsborg	91	74
13	Uppsala	96	35
14	Dalarna	96	52
15	Skaraborg	98	46
16	Västernorrland	100	57
17	Östergötland	104	108
18	Västmanland	109	50
19	Västerbotten	112	54
20	Göteborg och Bohus	114	88
21	Jämtland	114	15
22	Halland	123	13
23	Stockholm	129	408
	Hela riket	99	1647

Den genomsnittliga tiden för åklagaren att fatta beslut (Å) är 27 dagar. Västmanlands och Västerbottens länspolismyndigheter har betydligt längre tider för åklagarbeslut än övriga landet. Där tar det drygt en och en halv månad innan åklagarna fattar beslut, att jämföra med Blekinge där det tar mindre än 14 dagar (tabell 6).

Tabell 6. Genomsnittlig tid för åklagarbeslut (Å) för polisanmälda fall av barnmisshandel vid länspolismyndigheterna 1996/1997. Rangordnat efter genomsnittlig tid för åklagarbeslut.

Placering	Länspolismyndighet	Åklagarbeslut	Antal fall
1	Blekinge	12	19
2	Kalmar	16	61
3	Värmland	18	50
3	Skåne	18	315
5	Örebro	20	61
6	Uppsala	22	49
7	Visby	25	16
8	Östergötland	26	110
9	Stockholm	27	476
10	Norrbottn	29	40
11	Gävleborg	30	93
12	Halland	31	17
13	Älvsborg	33	95
14	Jämtland	36	21
15	Skaraborg	37	63
15	Västernorrland	37	66
17	Södermanland	40	66
17	Jönköping	40	36
19	Göteborg och Bohus	42	111
19	Kronoberg	42	19
21	Dalarna	44	73
22	Västerbotten	52	60
23	Västmanland	56	56
	Hela riket	30	1973

På länsnivå föreligger ett statistiskt säkerställt samband mellan tiden för polisens förundersökning (F) och tid för åklagarbeslut (Å). Där förundersökningarna gått snabbt har även tiden till åklagarbeslut gått relativt snabbt. Detta gäller dock inte om analyserna görs för de enskilda fallen. Med fallen som enhet råder det inget som helst samband mellan förundersökningstid och tid för åklagarbeslut. Dessa resultat tyder på att samarbetet mellan polis och åklagare fungerar bättre vid vissa länspolismyndigheter än vid andra. Det är rimligen så att om åklagare är mer aktiv i förundersökningen, så kan denna påskyndas, samtidigt som han sedan behöver mindre tid för att fatta beslut. Avsaknaden av samband på individnivå visar att det däremot inte finns någon generell tendens till att snabba förundersökningar underlättar för åklagaren att fatta beslut, vilket förefaller högst rimligt. Det tycks således som om samarbetet polis – åklagare är nyckeln.

Länsskillnader beroende på bakgrundsvariabler

Som tidigare nämnts spelar brottets grovhet i kombination med brottsplatsen en viss roll för hur lång tid brottet tar att handlägga. Rangordningen mellan länen skulle därför kunna vara ett resultat av att de län som uppvisar långa handläggningstider missgynnas med avseende på egenskaper hos brotten som påverkar handläggningstiderna. Man kan exempelvis ha förhållandevis liten andel fall av grov misshandel eller liten andel yngre barn, faktorer som tenderar att förlänga handläggningstiderna.

En kontroll av den länsvisa rangordningen utifrån övriga brottsegenskaper har därför gjorts. Länspolismyndigheterna uppvisar dock även efter denna analys överlag samma plats i rangordningen. Att så blir fallet beror till stor del på att det inte föreligger några större skillnader mellan länspolismyndigheterna med avseende på brottsegenskaper, samtidigt som ju dessa inte heller i så hög grad påverkade handläggningstiderna.

Handläggningstid i förhållande till åklagarbeslut

Det tar längre tid för åklagaren att fatta beslut (Å) i de fall ärendet leder till åtal (tabell 6). Beträffande förundersökningstiden (F) är förhållandet det omvända: De fall som leder till åtal har i genomsnitt gått 20 dagar snabbare att utreda än övriga fall. Att de olika deltiderna på detta sätt tar ut varandra gör att den totala handläggningstiden (T) är densamma oavsett om fallet går till åtal eller ej. Kalmars länspolismyndighet har till exempel näst kortast genomsnittlig handläggningstid, men störst andel fall till åtal. Omvänt gäller för Hallands länspolismyndighet där endast 11% av fallen lett till åtal medan länet har näst längst handläggningstid (tabell 7).

Tabell 7. Skillnader i handläggningstid och deltider 1996/1997 mellan fall lett till åtal respektive fall som ej lett till åtal.*

Åklagarbeslut		T	V	F	Å
Åtal	Riksgenomsnitt	140,51	29,66	83,48	48,37
	Antal fall	471	375	394	468
Ej åtal	Riksgenomsnitt	146,17	39,52	103,95	23,84
	Antal fall	1587	1232	1253	1505

* Samtliga skillnader för de genomsnittliga deltiderna är statistiskt säkerställda ($p < .01$)

På länsnivå finns en tendens till att ju längre ärendena ligger hos polisen och väntar på att bli utredda (V) desto lägre andel leder till åtal. Resultatet ger en antydning om vad som sedan länge varit föremål för diskussioner,

nämligen att långa väntetider innan förundersökningen påbörjas minskar möjligheterna till väl genomförda utredningar. Det skulle i så fall bland annat kunna bero på att möjligheterna att använda färskt bevismaterial – inklusive vittnesutsagor – minskar, samtidigt som inblandade parter vid långa väntetider kan glömma detaljer och kanske även få sin minnesbild förändrad av saker som händer senare.

Tabell 8. Genomsnittlig handläggningstid (T) samt andel fall till åtal vid länspolismyndigheterna 1996/1997. Polisanmälda fall av barnmisshandel. Rangordnat efter genomsnittlig handläggningstid respektive andel fall till åtal.

Ranking efter handläggningstid			Ranking efter andel fall till åtal		
Länspolismyndighet	Antal dagar	% Åtal	Länspolismyndighet	% Åtal	Antal dagar
Värmland	88	13	Kronoberg	39	109
Kalmar	94	39	Kalmar	39	94
Gävleborg	100	24	Göteborg och Bohus	39	178
Örebro	106	15	Jämtland	33	134
Kronoberg	109	39	Västernorrland	32	133
Blekinge	109	21	Västmanland	26	176
Visby	110	6	Södermanland	25	132
Norrbottn	121	17	Uppsala	24	125
Skåne	124	17	Gävleborg	24	100
Uppsala	125	24	Älvsborg	23	137
Östergötland	130	20	Stockholm	23	186
Södermanland	132	25	Skaraborg	23	142
Västernorrland	133	32	Visby	6	110
Jämtland	134	33	Jönköping	22	137
Älvsborg	137	23	Blekinge	21	109
Jönköping	137	22	Östergötland	20	130
Skaraborg	142	23	Västerbotten	19	166
Dalarna	160	19	Dalarna	19	160
Västerbotten	166	19	Skåne	17	124
Västmanland	176	26	Norrbottn	17	121
Göteborg och Bohus	178	39	Örebro	15	106
Halland	179	11	Värmland	13	88
Stockholm	186	23	Halland	11	179
Hela riket	145	23	Hela riket	23	145

Slutord

Undersökningen visar att det finns möjligheter att korta ned handläggningstiderna för barnmisshandel i landet. Att korta ned den så kallade väntetiden, dvs den tid ärendet får ligga innan förundersökningen påbörjas, är givetvis en åtgärd som alltid ger effekter på handläggningstiderna. Det har dock i detta avseende skett en förbättring sedan början av 1990-talet. Det är angeläget att ytterligare korta ned denna tid, även om det är möjligt att det inom många polismyndigheter inte finns så stora möjligheter att ytterligare pressa ned väntetiderna för just dessa brott. Åtgärden för att inom en myndighet åstadkomma detta är ju att öka prioriteringen av just barnmisshandelsbrotten, att så att säga ta dessa brott först. Detta innebär i så fall med nödvändighet att andra brott samtidigt måste nedprioriteras. Undersökningen visar också att en förkortning av väntetiderna inte medför så betydande vinster för handläggningstiderna totalt sett.

Den dominerande delen av den totala handläggningstiden åtgår till att genomföra förundersökningen. Det är alltså i detta moment som de stora tidsvinsterna kan göras. I denna snabbproducerade och mer övergripande undersökning har det inte varit möjligt att peka ut vilka åtgärder som kan vidtas för åstadkomma en förkortning av förundersökningstiderna. För detta krävs en kartläggning och analys av alla de delmoment som ingår i en förundersökning. Det vi däremot kunnat peka ut är att vissa län har betydligt kortare förundersökningstid, vilket borde kunna användas som utgångspunkt i ett fortsatt arbete.

Det är så: att om ett polisanmält barnmisshandelsfall skulle ligga och vänta hos länspolismyndigheten i Gävleborgs län (15 dagar i genomsnitt), och om förundersökningen sedan genomfördes av Värmlands länspolismyndighet (40 dagar i genomsnitt) samt att slutligen åklagarna som handhar ärendena för polismyndigheten i Blekinge län fattade beslutet (12 dagar i genomsnitt), så skulle den genomsnittliga totala handläggningstiden i landet uppgå till 67 dagar (15+40+12). Att jämföra med det riksgenomsnitt vi har idag på 151 dagar.

Detta resultat visar dels på den potential som finns för att korta handläggningstiderna och pekar samtidigt på en med säkerhet fruktbar väg att gå vidare på. Vad det är i arbetssätt, organisation osv som gör att dessa myndigheter får så korta handläggningstider i de olika delmomenten. Utan tvekan finns det kunskap att hämta hos dessa myndigheter som sedan kunde appliceras på andra myndigheter och på så vis åstadkomma en generell förkortning av handläggningstiderna för polisanmäld barnmisshandel i landet.